

# **BEZPEČNOST PRÁCE VE STAVEBNICTVÍ**

## Obsah

|                                                                                                                                                   | strana |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|
| Úvod                                                                                                                                              | 3      |
| 1. Státní úřad inspekce práce                                                                                                                     | 3      |
| 2. Předvýrobní příprava staveb                                                                                                                    | 3      |
| 3. Základní povinnosti zhotovitelů stavebních prací                                                                                               | 3      |
| 4. Pracoviště s nebezpečím pádu z výšky nebo do hloubky                                                                                           | 4      |
| 5. Montážní práce                                                                                                                                 | 10     |
| 6. Zemní práce                                                                                                                                    | 10     |
| 7. Bourací a rekonstrukční práce                                                                                                                  | 12     |
| 8. Stroje a strojní zařízení                                                                                                                      | 12     |
| 9. Úkoly zadavatele stavby                                                                                                                        | 15     |
| 10. Přehled předpisů vztahujících se k bezpečnosti práce ve stavebnictví                                                                          | 16     |
| 10.1. Stavebnictví, stavby                                                                                                                        | 16     |
| 10.2. Stavební a udržovací práce - lešení a pomocné konstrukce pro práce ve výškách, prostředky osobního zajištění při provádění prací ve výškách | 17     |
| 10.3. Stavební stroje a zařízení                                                                                                                  | 17     |

## Úvod

Prováděcím předpisem pro bezpečné provádění stavebních prací je nařízení vlády č. 591/2006 Sb., o bližších minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na staveništích. Toto nařízení vlády představuje prováděcí předpis k zákonu č. 309/2006 Sb., kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy (zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci). Dalším prováděcím předpisem, který je nutno dodržovat na pracovištích s nebezpečím pádu z výšky nebo do hloubky, je nařízení vlády č. 362/2005 Sb.

Zákon i nařízení vlády zapracovávají příslušné předpisy Evropských společenství a upravují požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a také pro činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy.

### 1. Státní úřad inspekce práce

Kontrolními orgány na úseku ochrany pracovních vztahů a pracovních podmínek jsou podle zákona č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, ve znění pozdějších předpisů, Státní úřad inspekce práce a oblastní inspektoráty práce.

K náplni oblastních inspektorátů práce na úseku bezpečnosti práce patří kontroly právnických a fyzických osob v tom smyslu, zda tyto kontrolované osoby dodržují povinnosti vyplývající z právních předpisů k zajištění bezpečnosti práce, dále se inspektoráty vyjadřují k vybraným projektovým dokumentacím a uplatňují požadavky právních předpisů při povolování staveb a jsou oprávněny kontrolovat příčiny a okolnosti pracovních úrazů.

Nedílnou součástí jejich činnosti je i poskytování základních informací a poradenství jak zaměstnavatelům, tak i zaměstnancům.

### 2. Předvýrobní příprava staveb

Již při zpracování **projektové dokumentace**, která je předkládána ke stavebnímu řízení, je nutno věnovat pozornost otázkám bezpečnosti práce, technických zařízení a pracovního prostředí. Projekt musí být podkladem pro vytvoření předpokladů pro bezpečnou realizaci stavebního díla. Tuto povinnost ukládá projektantovi vyhláška č. 499/2006 Sb., o dokumentaci staveb. V souhrnné zprávě projektu má být uveden způsob zajištění ochrany zdraví a bezpečnosti pracovníků a součástí technické zprávy je stanovení podmínek pro provádění stavby z hlediska bezpečnosti a ochrany zdraví a dále i plán bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na staveništi v případech, kdy je zákonem č. 309/2006 Sb. požadován.

### 3. Základní povinnosti zhotovitelů stavebních prací

Podnikající právnické a fyzické osoby odpovídají v plné míře za plnění povinností uložených zvláštními právními předpisy. Každý zaměstnavatel, který provádí jako zhotovitel stavební práce, musí zejména:

- zajistit, aby zaměstnanci měli příslušnou zdravotní a odbornou způsobilost, a udělit jim pokyny k činnostem, které mají provádět;
- podle ohrožení, které pro pracovníka vyplývá z prováděných prací, popř. rizika pracoviště, musí být zaměstnanci vybaveni příslušnými osobními ochrannými pracovními prostředky a dále vhodnými pracovními pomůckami a prostředky;
- zajistit, aby činnosti zaměstnavatele a práce jeho zaměstnanců byly organizovány, koordinovány a prováděny tak, aby současně byli chráněni také zaměstnanci dalšího zaměstnavatele.

#### 4. Pracoviště s nebezpečím pádu z výšky nebo do hloubky

**Zaměstnavatel přijímá technická a organizační opatření k zabránění pádu zaměstnanců z výšky nebo do hloubky, zabránění propadnutí nebo sklouznutí nebo k jejich bezpečnému zachycení.**

Práce ve výškách a nad volnou hloubkou patří ve stavebnictví dlouhodobě k nejrizikovějším. Tyto práce jsou nejčastějším zdrojem smrtelných a závažných úrazů.

Ochrana proti pádu, propadnutí nebo sklouznutí je dostatečná, pokud je provedena kolektivní ochranou nebo prostředky osobní ochrany. Zajištění pracovníka musí být provedeno na všech pracovištích a komunikacích nad vodou nebo jinými nebezpečnými látkami, a to nezávisle na výšce. Od výšky 1,5 m musí být zajištěna proti pádu osob všechna pracoviště a komunikace. Ochrana pracovníků pod stanovenou hranicí 1,5 m je zaměstnavatelem řešena dle charakteru a rizika dané práce.

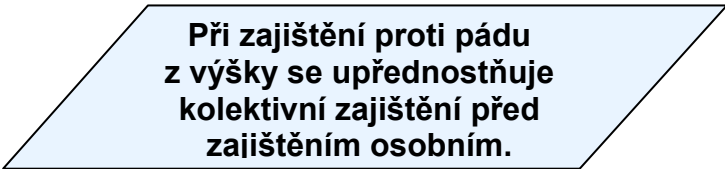


Obr. 1: Nezajištěné pracoviště při práci ve výšce

V případě, že se pracuje na souvislých plochách ve výšce, není nutno zajišťovat celou plochu, ale pouze místo práce včetně přístupových komunikací. Kolektivní zajištění pak přesahuje krajní polohy pracovní plochy nebo komunikací minimálně o 1,5 metru. Ve směru do plochy souvislé lze použít zábranu.

Ochrana proti pádu se nevyžaduje, jestliže se pracoviště nebo komunikace nacházejí na plochách se sklonem do 10° včetně od vodorovné roviny a jsou vymezeny zábranou. Zábranou je myšleno např. zábradlí, jehož funkcí je zamezení vstupu do prostoru, v němž jsou osoby ohroženy pádem z volného okraje. Tato zábrana musí být umístěna minimálně 1,5 m od hrany pádu. Dále se ochrana proti pádu nevyžaduje při zdění, je-li místo práce uvnitř objektu 60 cm pod rovinou zdi, na které se pracuje.

Při postupu prací do výšky se zároveň musí zakrývat všechny otvory nebo prohlubně, jejichž kratší rozměr nebo průměr je větší než 25 cm. K zakrytí se používají především ochranné poklopy, které není možno při běžném provozu odstranit nebo poškodit a které mají únosnost odpovídající předpokládanému provozu. K zajištění je možno použít i jinou ochrannou konstrukci (zábradlí).



**Při zajištění proti pádu z výšky se upřednostňuje kolektivní zajištění před zajištěním osobním.**

### **Kolektivní zajištění**

Konstrukce kolektivního zajištění musí být dostatečně pevné a odolné vůči vnějším silám a nepříznivým vlivům, aby nemohlo dojít k jejich porušení, deformaci nebo ztrátě stability. Zároveň musí být upevněny tak, aby přípoje bezpečně unesly předpokládané zatížení. Únosnost kolektivního zajištění musí být prokázána statickým výpočtem nebo jiným dokladem.

Mezi konstrukce kolektivního zajištění patří ochranné a záchytné konstrukce.

**Ochranné konstrukce** jsou konstrukce zabraňující pádu osob nebo materiálu a předmětů z volných okrajů. Patří k nim ochranné zábradlí, ochranné ohrazení, ochranné lešení a ochranný poklop. Jsou umístovány do úrovně chráněného pracoviště nebo komunikace ve výšce.

**Záchytné konstrukce** jsou konstrukce zachycující pád osoby, materiálu nebo předmětů z výšky. Umísťují se pod úroveň chráněného pracoviště nebo komunikace ve výšce a patří k nim zejména záchytné lešení, záchytná stříška a bezpečnostní síť.

K nejčastěji používaným dočasným stavebním konstrukcím patří **lešení**. Konstrukce každého lešení musí mít průvodní dokumentaci. V dokumentaci musí být prokázány požadované vlastnosti konstrukce po stránce statické, funkční a pracovní bezpečnosti a musí být umožněno bezpečné provedení lešení, tedy montáž, demontáž, přemísťování, popř. bezpečné používání a údržba. Samostatná dokumentace není třeba, pokud konstrukční uspořádání i ostatní technické údaje jednoznačně vyplývají z typových podkladů nebo návodů výrobce na montáž, demontáž, užívání a údržbu.

Montáž, demontáž, popřípadě přemísťování lešení se provádí v souladu s návodem na montáž a demontáž. Tuto činnost mohou vykonávat pouze zaměstnanci, kteří byli vyškoleni a jejichž znalosti a dovednosti byly ověřeny.



Obr. 2: Nedostatečně vybavené prostorové lešení

Provoz na lešení smí být zahájen až po jeho úplném dokončení, vybavení a vystrojení. O tom, že byla konstrukce předána a převzata, musí být proveden zápis (ve stavebním deníku nebo jiném dokladu).



Obr. 3: Kozové lešení bez úhlopříčného ztužení a bez vybavení bezpečnostními prvky (chybějící zábradlí, zarážka u podlahy, žebřík nezajištěn proti podklouznutí, sesmeknutí)





Obr. 4: Lešení dílcové „HAKI“ kombinované s trubkovým lešením vykazující hrubé konstrukční závady a bezpečnostní nedostatky (chybí úhlopříčné podélné ztužení, vřpěry nejsou provedeny v souladu s normou, výstupní žebříky neodpovídají normovým požadavkům, chybí ochranné zábradlí se zarážkou u podlahy)



Obr. 5: Pravá část lešení „Haki“, levá část trubkové lešení; lešení vykazuje hrubé závady, které ohrožují život a zdraví pracovníků

V případě, že není možno použít kolektivní zajištění, musí se použít zajištění **prostředky osobní ochrany**, kterými jsou:

- **osobní ochranné pracovní prostředky (OOPP) pro pracovní polohování a prevenci proti pádům z výšky (pracovní polohovací systémy),**

- **osobní ochranné pracovní prostředky proti pádům z výšky (systémy zachycení pádu).**

Prostředky osobního zajištění je nutné pravidelně prohlížet a zkoušet podle návodu výrobce nebo dovozce. Vhodný prostředek osobního zajištění, nebo lépe vhodný systém osobního zajištění a kotevní místo je povinen určit zpracovatel technologického postupu.



Obr. 6: Příklad kotvení OOPP proti pádu, u kterého není prokázána únosnost



Pokud se jedná o jednoduché práce, pro které není třeba zpracovávat technologický postup, určí kotevní místo, popřípadě systém zajištění, odborně způsobilý zaměstnanec pověřený zaměstnavatelem. Zhotovitel stavebních prací ve výšce má povinnost zajistit, aby zaměstnanec používající osobní ochranné pracovní prostředky proti pádu byl pro předpokládané činnosti vyškolen.

Místa práce ve výškách musí být bezpečně přístupná po komunikacích, ke kterým patří rampy, schody, žebříky apod. Tyto uvedené komunikace musí být do objektu zabudovány současně s budováním ostatních částí stavby. K částem staveb, které by tomuto požadavku neodpovídaly, musí být zamezen přístup.



Obr. 7: Místa práce ve výšce nejsou bezpečně přístupná, u schodiště chybí zábradlí

Práce ve výškách v prostorech nechráněných proti povětrnostním vlivům musí být přerušeny při bouři, silném větru, sněžení, tvoření námrazy, při větru o rychlosti nad 8 m/s při práci na zavěšených pomocných konstrukcích a při použití osobního zajištění, v ostatních případech při rychlosti větru nad 10,7 m/s, dále při dohlednosti menší než 30 m a teplotě nižší než  $-10\text{ }^{\circ}\text{C}$ .

## 5. Montážní práce

Bezpečnostní zásady uvedené v této části jsou určeny především pro **montáž skeletových konstrukcí** (ocelových, betonových, dřevěných).

Zhotovitel montážních prací musí mít zpracován **technologický postup** jím montovaných konstrukcí, ve kterém bude obsažen časový sled montážních záběrů, pohyb mechanizačních prostředků, zásadní řešení přístupu pracovníků ke stykovým uzlům včetně jejich zajištění proti pádu.

Montážní pracoviště musí být odevzdáno tak, aby montážní práce probíhaly v souladu s předpisy o bezpečnosti práce a bez ohrožení pracovníků a montovaných konstrukcí.

- **Montáž je nutno provádět z dostatečně únosných konstrukcí, dílců nebo prvků, které jsou stabilní a zajištěné proti posunutí.**
- **Montážní a bezpečnostní přípravky a vázací prostředky musí být před a v průběhu montáže kontrolovány, po použití očištěny, řádně uloženy a konzervovány.**
- **Pracovníci, kteří jsou pověřeni vázáním a zavěšováním břemen, musí mít kvalifikaci vazače.**
- **Před vlastním zdvihem břemene musí být prověřena bezpečnost zavěšení břemene nadzvednutím a kontrolou způsobu zavěšení břemene a závěsných prostředků.**
- **Je zakázáno zvedat břemena zasypaná, upevněná nebo přimrzlá vytahováním a odtrhováním, pokud není zařízení vybaveno přetěžovací pojistkou.**

## 6. Zemní práce

Druhou skupinou prací, při nichž vzniká nejvíce smrtelných a závažných úrazů, jsou zemní práce. Nejčastějším zdrojem těchto pracovních úrazů je pád uvolněné zeminy ze stěny výkopů a následné zavalení pracovníka, který se nachází v nezapaženém výkopu.

Již ve fázi projektu musí být zjištěny **trasy technické infrastruktury** v dotčeném prostoru, jejich hloubka uložení, druh, materiál. Vyznačení všech inženýrských sítí v projektu stavby musí být ověřeno jejich provozovateli. V případě, že se projektová dokumentace nezpracovává, zajistí zadavatel stavby vytyčení a vyznačení tras a jiných podzemních a nadzemních překážek. S druhem inženýrských sítí a jejich ochrannými pásmy pak musí být obsluhy strojů a ostatní fyzické osoby, které zemní práce provádějí, prokazatelně seznámeni.

Všechny výkopy, kde hrozí nebezpečí pádu, musí být **zajištěny**.

Za vyhovující se považuje zajištění zábranou ve vzdálenosti větší než 1,5 m od kraje výkopu, nápadná překážka nejméně 60 cm vysoká (např. potrubí, které bude do výkopu osazeno) nebo výkopek zeminy o výšce 90 cm v sypkém stavu.

Přes výkopy musí být zřízeny **bezpečné přechody**, a to na veřejném prostranství bez ohledu na hloubku výkopu. Přechody musí být široké nejméně 1,5 m a musí být vybaveny zábradlím se záložkou.

Pro pracovníky, kteří pracují ve výkopech, musí být zřízeny bezpečné sestupy (výstupy) pomocí žebříků, schodů nebo šikmých ramp. Okraje výkopu nesmí být zatěžovány do vzdálenosti 50 cm od okraje výkopu.



Obr. 8: Výkop bez pažení, výkopy provedené bez zásad pažení, které nebyly stanoveny v projektu

Stěny výkopů musí být **zajištěny proti sesutí**. V případě, že je výkop prováděn ručně, musí být výkopy rýh, hloubených zářezů a jam se strmými stěnami, které jsou v zastavěném území a které jsou hlubší než 1,3 m, opatřeny pažením. V nezastavěném území musí být zapaženy výkopy od hloubky 1,5 m. S ohledem na stav zeminy, zejména zemin nesoudržných, a tam, kde se musí počítat s opakovanými silnými otřesy, musí být stěny těchto výkopů zabezpečeny podle technologického postupu i při menších hloubkách.



Obr. 9: Nezapažený výkop, do kterého vstupují pracovníci

Při strojně hloubených výkopech musí být pracovníci, kteří vstupují do nezapažených výkopů, chráněni přemístitelným bezpečnostním zařízením, jako je např. ochranný rám, bezpečnostní koš, pažící štít apod. Ponechat nezapažené výkopy je možné pouze tehdy, když je na práce vypracován technologický postup, ze kterého vyplývá, že v rámci prací nesmí nikdo do výkopu vstupovat.

Zaměstnavatel musí zajistit pravidelnou kontrolu zajištění výkopů, pažení, přechodů, přejezdů a dále výstražných a osvětlovacích těles.

Na odlehlých pracovištích, kde není zajištěn dohled, nesmí být výkopové práce od hloubky 1,3 m prováděny osamoceně.

## 7. Bourací a rekonstrukční práce

Před započítím bouracích nebo rekonstrukčních prací se musí uskutečnit **průzkum stavu objektu**, musí se zjistit inženýrské sítě a stav dotčených sousedních objektů a o provedeném průzkumu musí být proveden zápis. Průzkumu musí být přítomen kompetentní zástupce zhotovitele. Na základě tohoto průzkumu vypracuje zhotovitel bouracích prací **technologický postup** s ohledem na bezpečnost práce.

Před vlastním započítím prací musí být vymezen **ohrožený prostor**, a to na základě technologie bourání. Ohrožený prostor musí být zajištěn proti vstupu nepovolaných osob a musí splňovat podmínku, že bude bezpečně zajištěna ochrana veřejného zájmu ohroženého bouracími pracemi. V zastavěném území může být vymezen plným oplocením do výšky 1,8 m, nebo zajištěn střežením či vyloučením provozu.

Před započítím prací se musí odpojit a zajistit všechny rozvodné sítě, kanalizace a zařízení instalované v bouraných objektech, aby nedošlo k jejich zneužití. V případě, že je pro bourání nutný rozvod elektrické energie a pro snížení prašnosti zdroj vody, musí se v objektu zřídit samostatné vedení, které bude zabezpečeno proti poškození. Bourací práce mohou začít až na základě písemného příkazu odpovědného pracovníka zhotovitele.

## 8. Stroje a strojní zařízení

Stroje a strojní zařízení užívané pro stavební práce musí svou konstrukcí, provedením a technickým stavem odpovídat předpisům k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení.

Každý stroj musí být vybaven **návodem k obsluze a údržbě**, který musí být v českém jazyce. Pokud návod chybí, musí zhotovitel stanovit ve svém návodě zejména:

- povinnosti obsluhy před zahájením provozu ve směně a při provozu,
- způsob zajištění stroje při přemísťování, odstavování z provozu, opravách a proti nežádoucímu uvedení do provozu,
- umístění a zajištění stroje po ukončení provozu,
- rozsah, lhůty a způsob provádění údržby včetně revizí,
- zakázané úkony a činnosti.



Kontrola bezpečnosti provozu zařízení před uvedením do provozu je prováděna podle průvodní dokumentace výrobce. Není-li výrobce znám nebo není-li průvodní dokumentace k dispozici, stanoví rozsah kontroly zařízení zaměstnavatel místním provozním bezpečnostním předpisem.

Provozní dokumentace musí být uchovávána po celou dobu provozu zařízení.

Před použitím stroje musí zhotovitel seznámit obsluhu s místními provozními a pracovními podmínkami majícími vliv na bezpečnost práce, jimiž jsou zejména únosnost půdy, přejezdů a mostů, sklony pojezdové roviny, uložení podzemních vedení technického vybavení, popř. jiných podzemních překážek, umístění nadzemních vedení a překážek. Obsluha musí dále zkontrolovat funkčnost všech ovládacích, sdělovacích a bezpečnostních zařízení. Zjistí-li závadu, nesmí být stroj uveden do provozu dříve, než je závada odstraněna.



Obr. 10: Výtah – tzv. „plošina na jedno kolečko“ – neprovedeno úhlopříčné ztužení konstrukce výtahové věže, neprovedeno ohrazení konstrukce výtahové věže, výtahová plošina není ohrazena do výše 1,1 m, není vyznačena nosnost a zákaz jízdy osob

### Zakázané činnosti:

- Uvádět stroj do chodu, jsou-li v jeho nebezpečném dosahu další pracovníci.
- Uvádět do chodu stroj a používat stroj, je-li odmontováno nebo poškozeno některé ochranné zařízení.
- Pracovat se strojem v noci nebo za snížené viditelnosti, není-li pracovní prostor stroje a pracoviště dostatečně osvětlen.
- Pohybovat pracovním zařízením nad pracovníky nebo obsazenou kabinou řidiče dopravních prostředků.
- Pracovat se strojem a pracovním nástrojem v místě, na které není z místa obsluhy vidět a kde by mohlo nastat ohrožení pracovníků nebo jiného zařízení.
- Vyřazovat z činnosti bezpečnostní, ochranné, pojistné zařízení a měnit jejich předepsané parametry.



Obr. 11: Provoz stroje na veřejných komunikacích za provozu bez stálého dozoru



## 9. Úkoly zadavatele stavby

V případě, že na staveništi působí zaměstnanci více než jednoho zhotovitele, a v případech, kdy při realizaci stavby:

- a) celková předpokládaná doba trvání prací a činností je delší než 30 pracovních dnů, ve kterých budou vykonávány práce a činnosti, a bude-li na těchto pracích a činnostech pracovat současně více než 20 fyzických osob po dobu delší než 1 pracovní den, nebo
- b) celkový plánovaný objem prací a činností během realizace díla přesáhne 500 pracovních dnů v přepočtu na jednu fyzickou osobu,

je základní povinností zadavatele **určit koordinátora** pro přípravu a koordinátora pro realizaci na konkrétní stavbu. Těchto koordinátorů může být více, koordinátor pro přípravu může být totožný s koordinátorem pro realizaci. Koordinátorem **nemůže** být osoba, která stavbu přímo řídí (stavbyvedoucí). Koordinátorem bude vždy konkrétní fyzická osoba, která může být i zaměstnancem právnické osoby.

Zhotovitelem ve smyslu výše uvedeného zákona se rozumí každý podnikatelský subjekt, který se na zhotovení projektu podílí. Uzavření zakázky s jedním zhotovitelem neznámá, že se na výstavbě bude podílet pouze jeden podnikatelský subjekt.

**Rozhodující je tedy skutečný počet zhotovitelů, kteří se na stavbě budou podílet.**

Další povinností pro zadavatele stavby je doručit na místně příslušný oblastní inspektorát práce oznámení o zahájení prací nejpozději 8 dnů před předáním staveniště zhotoviteli. Stejnopis oznámení o zahájení prací musí být vyvěšen u vstupu na staveniště.

Zadavatel stavby musí dále zajistit zpracování plánu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na staveništi. Plán se zpracovává v případě, kdy na staveništi budou vykonávány práce a činnosti vystavující fyzickou osobu zvýšenému ohrožení života nebo poškození zdraví, a v případě, kdy budou práce vykonávány po dobu uvedenou výše pod písmeny a) a b). Plán na základě vyhlášky č. 499/2006 Sb. je součástí projektové dokumentace stavby, a proto musí být zpracován ještě před zahájením prací na staveništi.


























**Koordinátor pro přípravu** informuje zadavatele a projektanta o předpisech vztahujících se k projektované stavbě, zpracovává plán bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na staveništi, zajišťuje zpracování požadavků na BOZP při udržovacích pracích (např. bezpečné čištění světlíků, mytí fasády, výměna výbojek v osvětlovacích tělesech atd.).

**Koordinátor pro realizaci** upravuje na stavbě plán BOZP na staveništi, kontroluje dodržování bezpečnostních požadavků a plánu BOZP, organizuje konání kontrolních dní atd.

**Zhotovitelé musí** 8 dní před nástupem na staveniště předat koordinátoru pro realizaci informace o rizicích vyplývajících z prováděné činnosti, pracovní a technologické postupy (řešící bezpečnost práce) a plnit další požadavky uvedené v zákoně č. 309/2006 Sb. a nařízení vlády č. 591/2006 Sb.

## 10. Přehled předpisů vztahujících se k bezpečnosti práce ve stavebnictví

### 10.1. Stavebnictví, stavby

-  zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce
-  zákon č. 309/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy (zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci)
-  zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) ve znění pozdějších předpisů
  
-  nařízení vlády č. 591/2006 Sb., o bližších minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na staveništích
-  nařízení vlády č. 362/2005 Sb., o bližších požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na pracovištích s nebezpečím pádu z výšky nebo do hloubky
-  nařízení vlády č. 163/2002 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na vybrané stavební výrobky
  
-  vyhláška č. 268/2009 Sb., o obecných technických požadavcích na výstavbu
-  vyhláška č. 499/2006 Sb., o dokumentaci staveb
-  vyhláška č. 526/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení stavebního zákona ve věcech stavebního řádu
-  vyhláška č. 398/2009 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících užívání staveb osobami s omezenou schopností pohybu a orientace
-  vyhláška ministerstva stavebnictví č. 77/1965 Sb., o výcviku, způsobilosti a registraci obsluh stavebních strojů
  
-  ČSN 33 2000-7-704 Elektrotechnické předpisy. Elektrická zařízení. Zařízení jednoúčelová a ve zvláštních objektech Oddíl 704: El. zařízení na staveništích a demolicích
-  ČSN 34 1090 Elektrotechnické předpisy. Předpisy pro prozatímní elektrická zařízení
-  ČSN EN 1538 (73 1061) Provádění speciálních geotechnických prací - Podzemní stěny
-  ČSN 73 2310 Provádění zděných konstrukcí
-  ČSN P ENV 13670 - 1 (73 2400) Provádění a kontrola betonových konstrukcí
-  ČSN 73 2810 Dřevěné stavební konstrukce. Provádění
-  ČSN 73 2601 Provádění ocelových konstrukcí
-  ČSN 73 3050 Zemné práce. Všeobecná ustanovenia
-  ČSN 73 4108 Šatny, umývárny a záchody
-  ČSN 73 4130 Schodiště a šikmé rampy. Základní ustanovení
-  ČSN EN 1443 (73 4200) Komínové konstrukce. Všeobecné požadavky
-  ČSN 73 5105 Výrobní průmyslové budovy
-  ČSN 73 5305 Administrativní budovy
-  ČSN 73 6005 Prostorové uspořádání sítí technického vybavení

- 📖 ČSN 73 7505 Sdružené trasy městských vedení technického vybavení
- 📖 ČSN 74 3282 Ocelové žebříky. Základní ustanovení
- 📖 ČSN 74 3305 Ochranná zábradlí. Základní ustanovení
- 📖 ČSN 74 4505 Podlahy. Společná ustanovení
- 📖 ČSN 74 4507 Stanovení protikluzných vlastností povrchu podlah
- 📖 ČSN 74 6930 Podlahové rošty ocelové. Společná ustanovení
- 📖 ČSN EN 12604 (74 7018) Vrata - Mechanické vlastnosti
- 📖 ČSN EN 12445 (74 7027) Vrata. Bezpečnost při používání motoricky ovládaných vrat. Zkušební metody
- 📖 ČSN EN 12453 (74 7029) Vrata. Bezpečnost při používání motoricky ovládaných vrat. Požadavky

## 10.2. Stavební a udržovací práce - lešení a pomocné konstrukce pro práce ve výškách, prostředky osobního zajištění při provádění prací ve výškách

- 📖 ČSN 73 8101 Lešení. Společná ustanovení
- 📖 ČSN 73 8102 Pojízdna a volně stojící lešení
- 📖 ČSN 73 8106 Ochranné a záchytné konstrukce
- 📖 ČSN 73 8107 Trubková lešení
- 📖 ČSN EN 12812 (73 8108) Podpěrná lešení
- 📖 ČSN EN 74 (73 8109) Spojky, středící trny a nánožky pro pracovní a podpěrná lešení z ocelových trubek. Požadavky, zkoušky
- 📖 ČSN 73 8111 (HD 1000) Pracovní a ochranná dílcová lešení. (Systémová lešení). Materiály, součásti, rozměry, zatížení a bezpečnostní požadavky
- 📖 ČSN EN 1004 (73 8112) Pojízdna dílcová pracovní lešení. (Systémová lešení). Materiály, součásti, rozměry, zatížení a bezpečnostní požadavky
- 📖 ČSN EN 1298 (73 8113) Pojízdna pracovní lešení - Pravidla a zásady pro vypracování návodu na montáž a používání
- 📖 ČSN EN 1263-1 (73 8114) Záchytné sítě - část 1: Bezpečnostní požadavky, zkušební metody
- 📖 ČSN EN 1263-2 (73 8114) Záchytné sítě - část 2: Bezpečnostní požadavky pro osazování záchytných sítí
- 📖 ČSN EN 131-1 (49 3830) Žebříky. Termíny, druhy, funkční rozměry
- 📖 ČSN EN 131-2 (49 3830) Žebříky. Požadavky, zkoušení, značení
- 📖 ČSN EN 397 (83 2141) Průmyslové ochranné přilby
- 📖 ČSN EN 812 nebo 443 (83 2145) Průmyslové přilby chránící při nárazu hlavou
- 📖 ČSN EN 358 - OOPP pro pracovní polohování a prevenci proti pádu z výšky. Pracovní polohovací prostředky
- 📖 ČSN EN 363 - OOPP proti pádu z výšky. Systémy zachycení pádu
- 📖 ČSN EN 365 - OOPP proti pádu z výšky. Všeobecné požadavky na návody a zkoušky

## 10.3. Stavební stroje a zařízení

### Bezpečnostní požadavky a zkoušky

- 📖 ČSN 33 1500 Revize el. zařízení
- 📖 ČSN 33 1600 Revize a kontroly elektrického ručního nářadí během používání
- 📖 ČSN 27 2435 Jeřábové dráhy dočasné

- 📖 ČSN ISO 9927-1 (27 0041) Jeřáby - inspekce. Část 1: Všeobecně
- 📖 ČSN ISO 12480-1 (27 0143) Jeřáby - Bezpečné používání - Část 1: Všeobecně
- 📖 ČSN EN 12159 (27 4403) Stavební výtahy pro dopravu osob a nákladů svisle vedenými klecemi
- 📖 ČSN EN 12158-1 (27 4404) Nákladní stavební výtahy Část 1: Výtahy s přístupnými plošinami
- 📖 ČSN EN 12158-2 (27 4404) Nákladní stavební výtahy Část 2: Nakloněné výtahy s nepřístupnými nosnými zařízeními
- 📖 ČSN EN 1808 (27 5003) Bezpečnostní požadavky na závěsné plošiny - konstrukční výpočty, kritická stabilita - Zkoušky
- 📖 ČSN EN 280 (27 5004) Pohyblivé pracovní plošiny. Montáž, provoz, zkoušení a údržba
- 📖 ČSN EN 1495 (27 5010) Zdvihací plošiny. Stožárové šplhací pracovní plošiny
- 📖 ČSN ISO 9244 (27 7509) Stroje pro zemní práce - Bezpečnostní značky a označení rizika - Všeobecné zásady
- 📖 ČSN 73 8120 Stavební plošinové výtahy
- 📖 ČSN 69 0012 Tlakové nádoby stabilní

Pro Národní informační centrum BOZP (Český Focal Point)  
zpracoval Státní úřad inspekce práce a Výzkumný ústav bezpečnosti práce, v. v. i.  
© 2011

Bezpečnost práce ve stavebnictví

Vydal: Výzkumný ústav bezpečnosti práce, v. v. i., Jeruzalémská 9, Praha 1

Rok: 2011

Náklad: 200 CD-ROM

Vydání: třetí

Zpracovala: Ing. Marie Pečená, Státní úřad inspekce práce

Aktualizoval: Ing. Zdeněk Neset, Státní úřad inspekce práce

ISBN 978-80-86973-72-2